

Cursus benen (blok)fluit maken (moeilijker dan het er uit ziet)

Ans van den Nieuwenburg - Bron

Soorten:	Panfluit	Dwarsfluit
	Ocarina	Blokfluit

Geschiedenis: Van ongeveer **28.000 jaar v.Chr.** stamt een benen (blok)fluit, gemaakt uit het dijbeen van een holenbeer. Hij heeft aan de bovenzijde 2 gaten, en aan de onderzijde een gat. **Uit de ijzertijd** is een (blok)fluit bekend, met als toonhoogten C4, Cis4, Dis4 en F4, dus intervallen van een halve, een hele en een hele toon. Uit vergelijkingen met andere fluiten wordt geconcludeerd, dat er geen vast toonstelsel is geweest. **Tussen 600 en 900 n.Chr.** zijn er in Nederland veel fluiten gevonden. Dat komt vooral door de conserverende invloed van de terpen in het Noorden. Deze fluiten zijn zowel door amateurs als door vakmensen gemaakt. Zo is er een fluit bekend waarvan de gaten kennelijk door een verhitte ijzeren bout zijn aangebracht. Het "blok" is in geen van de in Nederland gevonden fluiten terug gevonden. In Denemarken is er wel een gevonden, omdat hij met ijzeren pennetjes was vastgezet.

Ze zijn gemaakt van

1. de **ellepijp van grote watervogels zoals de zwaan**
Deze fluiten zijn meestal 21 tot 22 cm lang en hebben 6 vingergaten.
2. de **achterpoot van een geit/schaap**. Deze zijn kort en recht en ongeveer 10 tot 13 cm lang en hebben 3 gaten.

De cursus

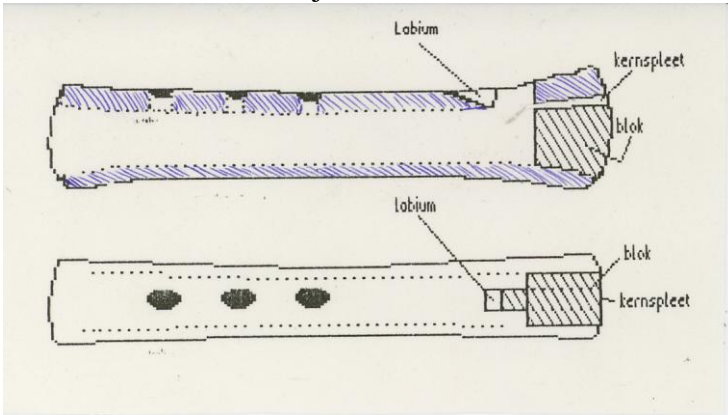
1. Haal botten van de achterpoot van een geit/schaap bij het slachthuis

2. Sudder ze ongeveer 1 a 2 uur uit
3. Zaag de koppen eraf , tot er ongeveer een gaaf stuk van 12 cm overblijft

Zij aanzicht

Boven aanzicht

4. Vijl het gat, waar het labium (zie tekening) wordt aangebracht in de breedte wat uit De hoek moet niet al te scherp zijn, **maar de rand wel**, daar de toon anders te schrill wordt.
5. Maak een passend blokje van hout of bijenwas of een kurk, die niet kapot is van een kurkentrekker en probeer dat aan te brengen. Zacht hout is makkelijk te bewerken maar krimpt door droogte te snel. Denk ook om de kernspleet, die gericht moet zijn op het labium, zodat de angeblazen lucht daar tegenaan komt.

LET OP: Als het blok past is het een heidens werk om de kernspleet zo te vormen dat er een toon ontstaat, soms lukt het alleen maar als je de achterkant afsluit. Eerst met je vinger, maar definitiever met een stuk hout of een kurk.

6. Begin er 1 gat in te boren ongeveer 3 cm van de achterkant. Er moet toonverschil zijn tussen dit open en afgesloten gaatje. Die toonafstand verander je door het gaatje groter te maken.
7. Het 2de gaatje boor je op de plaats waar je je 2de vinger gewoonlijk neerzet. Je stemt op dezelfde manier.
8. Idem dito met het 3de gaatje. **LET OP:** Het lijkt makkelijker dan het is.

9. Versier de fluiten naar authentieke voorbeelden.

Gereedschap:

modern

Zaag

Boor

Vijl

Stanleymes

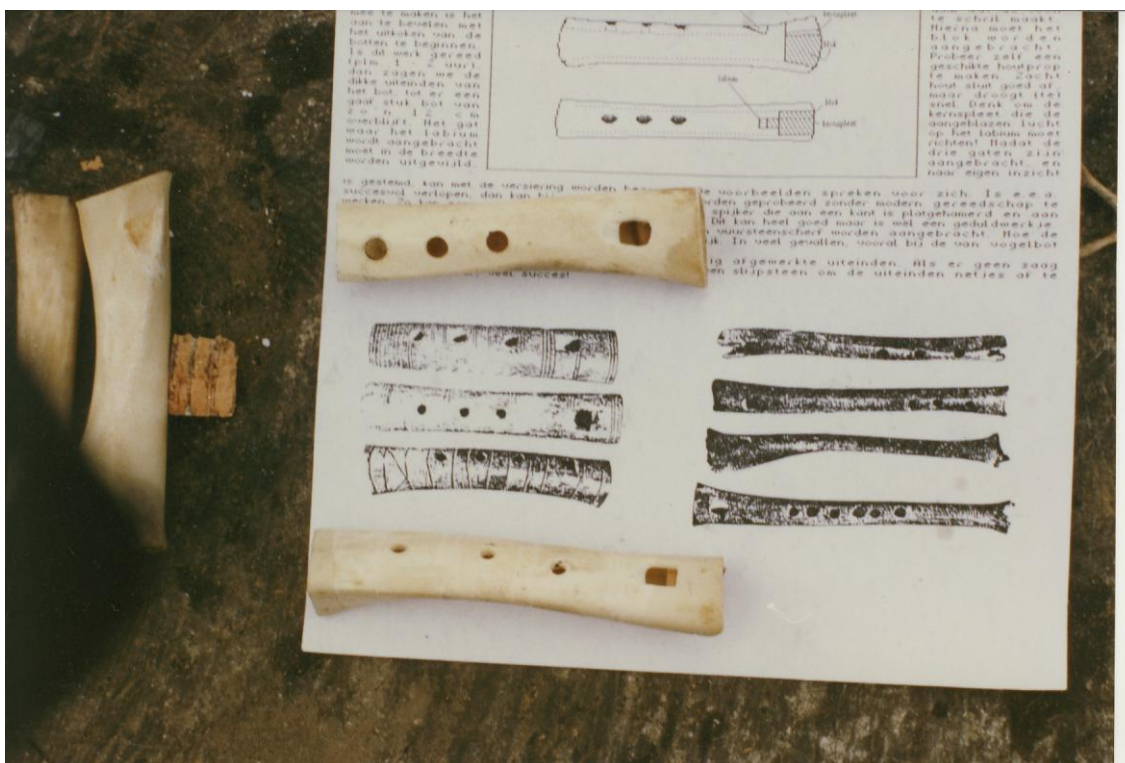
authentiek

IJzeren zaagje

boortje, (zie foto)

slijpsteen of mes of stuk vuursteen

ijzeren mes

Veel plezier en succes.